

...DE L'ARBRE CALGUT TOTS NE VOLEN FER LLENYA...

Aquesta manera de diure té diverses variants i altres formes. Sigui en àmbit local com en l'àmbit de altres nacions i amb cultures diferents. Una de les més conegudes és "*Arbre en terra, tots li fan la guerra*". Formes, doncs, també materialment comuns, i formes diferents però totes amb el mateix sentit i totes fruit de la mateixa sapiència popular que dels adveniments de la vida o de les transformacions socio-polítiques és en grau de treure reflexions universals i, a voltes, com en el nostre cas, un poc amargues i tristes, a propòsit del comportament dels hòmens. Mos trobem, com és ben evident, davant de un proverbi o de una manera de diure amb un significat clarament moral. Poc importa que el protagonista aparent sigui en el nostre cas una planta, o en altres un ani-

mal: tots comprenen que el protagonista real és l'home. Aquesta manera de diure pren en consideració el comportament de l'home que no té respecte de qui se troba en situació de "desgràcia", o que se troba més simplement en dificultat, o personal o econòmica; és un ensenyament a una reflexió sèria i a considerar com a voltes sem portats a ésser mals, a ésser poc humans i poc cristians amb persones que, fins a poc temps primer, havem per interès o per manca de personalitat, respectat, reverenciat, si no adulat.

En aquest sentit els exemples de la crònica quotidiana i de la història són numerosos! Quants hòmens que, en el bé i en el mal, han dominat i han tengut tot el món als peus i han fet exhibició de potència i de omnipotència! I quants se són posats

a la seqüela de aquests hòmens, que a voltes eren reis, més recentment polítics o exponents de la finança, i sense ningun problema o vergonya los han reverenciat al límit de l'adulació, per aconseguir favors i privilegis. Una volta però que aquells hòmens han perdut el poder, i la vida o les circumstàncies n'han fet "*arbres calguts*" tots li han girat les espalles. I per ésser coherents també amb la segona part del proverbi, de "*aquell arbre calgut*" han fins cercat de fer llenya, és a diure han cercat de aprofitat de la situació de desgràcia per interès personal, a voltes despreciant i vituperant los duenyos del passat per conquistar o captivar els nous potents.

Vito Loy